ორი ტაიმის ლოგიკა

თბილისი. ვ. ი. ლენინის სახელობის “დინამოს” სტადიონი. 17 აგვისტო.

“დინამო” (თბილისი) – ცსკა (მოსკოვი) 2:2 (0:2).

“დინამო”: გოგია (გაბელია), ხიზანიშვილი, ქორიძე, ხინჩაგაშვილი, კოსტავა, დარასელია, მ. მაჩაიძე, შენგელია, გუცაევი, ყიფიანი, ჩელებაძე (კანთელაძე).

ცსკა: ასტაპოვსკი, საუხი, გრიგორიევი, ნიკოლაენკო, ოლშანსკი, მოროზოვი, ჩესნოკოვი, კოპეიკინი, ტარხანოვი (კოლპოვსკი), ბიჩეკი, დულიკი.

მსაჯი: მ. კუსენი (ლვოვი).

გაფრთხილებულია ბიცეკი.

დუბლიორები – 2:1. გოლები გაიტანეს: დინამოელთაგან ბაზაზაშვილმა (2), არიელთაგან მიხალკევიჩმა.

ამ მატჩში ყველაფერი კანონზომიერი იყო – ორთაბრძოლის ცალკეული მონაკვეთები, მთელი თამაშის სურათიც და რაც მთავარია, მისი საბოლოო შედეგიც.

დინამოელებმა ფაქტიურად ოთხი ფორვარდით დაიწყეს მატჩი. უცნაური ამაში თითქოსდა არაფერია – გუნდი შინ თამაშობდა, არც მეტოქე იყო მაინცდამაინც მრისხანე (ყოველ შემთხვევაში ცსკა–ს წლევანდელი სათამაშო პოტენციალი თუ მაჩვენებლები ამის თქმის უფლებას ნამდვილად იძლევა). ასე იყო თუ ისე, თბილისელებმა ნახევარდაცვის მარჯვენა ფრთა შეგნებულად გააშიშვლეს. ოთხი ძლიერი თავდამსხმელი საბოლოო ვარაუდით ამ მცირე სისუსტის საკმარისი კომპენსაცია უნდა გამომდგარიყო. ალბათ ასე ფიქრობდნენ მწვრთნელები, დარწმუნებული ვარ ასევე ფიქრობდა სტადიონზე შესული 70 ათასი მაყურებელიც.

ისე დასრულდა მატჩის 45 წუთი, რომ “დინამოს” არც უფიქრია იმთავითვე დასახულ ტაქტიკურ მონახაზზე ხელის აღება (ყიფიანისა და მაჩაიძის მიერ ცენტრალურ ნახევარმცველთა ტანდემის შექმნამ საქმეს ცოტა უშველა – ხიზანიშვილს მთელი ტაიმის განმავლობაში ორი მოსკოველის წინააღმდეგ უხდებოდა ბრძოლა). სამაგიეროდ ცსკა–მ აუღო ალღო შექმნილ ვითარებას და ბედის ანაბარად მიტოვებული მარჯვენა ფლანგი თბილისელთა აქილევსის ქუსლად აქცია. ჩვენი აზრით ეს არის ტაიმის შედეგის (0:2) ლოგიკურობის პირველი საბუთი.

ორმოცდახუთწუთიან ბრძოლაში უთუოდ თავისი კორექტივები შეიტანა ცენტრალურ მცველთა დუეტის განლაგების ჩვეული სქემის დარღვევამ. ხინჩაგაშვილი–ქორიძის “შემობრუნებამ” (მწმენდავის ფუნქციები მთელი ტაიმის თუ არა, მეტი ნაწილი მაინც ქორიძეს ჰქონდა დაკისრებული) ვერაფერი სამსახური გაუწია თბილისელთა დაცვას. ალბათ ეს და ხინჩაგაშვილის მიერ კოპეიკინისადმი ერთობ დიდი ყურადღების გამოჩენაა (ნუ გვიწყენს ამას მოსკოველი თავდამსხმელი) მეორე საბუთი.

თუ რა შეუძლია თბილისის “დინამოს”, თვალნათლივ დაგვანახა მეორე ტაიმმა. პირველი ოცი წუთის განმავლობაში ცსკა–ს კარი სულ ცოტა ოთხჯერ მაინც გადაურჩა ნაღდ გოლს (აქვე უნდა აღინიშნოს მეკარე ასტაპოვსკის მართლაცდა დიდი ოსტატობა).

მოხდა ერთი შეხედვით საოცარი რამ, ფორვარდის ნახევარმცველზე “გაცვლამ” (ნახევარდაცვაში გადაინაცვლა ქორიძემ, მისი ადგილი კი თამაშიდან გასული ჩელებაძის ნაცვლად კანთელაძემ დაიჭირა) არათუ შეასუსტა, პირიქით, გაამლიერა გუნდის შეტევითი პოტენციალი. არმიელებმა უმისამართოდ დაიწყეს ბურთის მოგერიება. რა თქმა უნდა, აქ ფსიქოლოგიური ფაქტორიც მხედველობაშია მისაღები – ცსკა–ს, “დინამოსთან” მატჩის წინ ქულასაც რომ სიამოვნებით დასთანხმდებოდა, გამარჯვების შანსი მიეცა და ასეთ დროს შეტევაზე უარის თქმა ნამდვილად არ გაემტყუნება აუტსაიდერთა შორის მყოფ გუნდს.

სტუმრების კართან დატრიალებულ ქარაშოტს შედეგი არ მოჰყვა. იმ თხუთმეტიოდე წუთის მნახველი ბევრი იფიქრებს, რომ ფეხბურთი ლოგიკური თამაში არ არის. ერთი შეხედვით ასეც არის. თბილისელთა ორივე გოლი მაშინ გავიდა, როცა მინდორზე სრული თუ არა, ნაწილობრივი სტილი მაინც იდგა. თითქოსდა გადარჩენილ ქულაში მეკარე ასტაპოვსკის “ხელიც ერია”, მაგრამ…

მაგრამ საქმეც ის არის, რომ გაუსაძლისმა დაწოლამ მაინც გასტეხა მოსკოველთა დაცვა, ტაიმ-ნახევრის დაძაბულობამ მაინც თავისი ქნა და არაფერია გასაკვირი იმაში, რომ ასტაპოვსკისაც ბოლოს და ბოლოს უმტყუნა ნერვებმა და მუხლმა.

ასე რომ, მეორე ორმოცდახუთი წუთის შედეგიც (2), რაც, ეჭვი არ არის, მოთამაშეთა სწორმა გადაჯგუფებამ გამოიწვია, სავსებით ლოგიკური ჩანს.

თბილისის “დინამომ” დაკარგა მეტად საჭირო ქულა. ასეთია მატჩის დებეტი, სწორედ ასევე იანგარიშებდა ნებისმიერი მარტივზე მარტივი გამომთვლელი მანქანაც კი, მაგრამ არსებობს მოვლენასთან დამოკიდებულების სხვა სახეც, ვითომ შევცდებით თუ ვიტყვით, თბილისის “დინამომ” შეიძინა მეტად საჭირო ქულა? ხომ იყო მეორე ნახევარში წუთები, როცა ბევრს (მათ შორის ამ სტრიქონების ავტორსაც) მართლაც დაავიწყდა მარცხიანი პირველი ტაიმი?

სადაც მოქმედებაა, იქ შცდომებიც არის, ვინც არ იბრძვის, არ მოქმედებს, იმას არც არაფერი ეშლება. ნუ დაგვავიწყდება, რომ ამ მოქმედების, შეცდომებისა და გამარჯვებების ბევრი აღმართ–დაღმართი აქვს გასავლელი ჩვენს გუნდს.

ი. ბერიაშვილი.
“ლელო”, 20 აგვისტო, 1977 წ.